

Силабус курсу:

Розвиток освіти в умовах глобалізації



Ступінь вищої освіти:	Доктор філософії
Спеціальність:	011 Освітні, педагогічні науки
Рік підготовки:	2
Семестр викладання:	осінній
Кількість кредитів ЄКТС:	5
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	залік

Автор курсу та лектор:

д. пс. н., проф. Антоненко Т.Л.

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

Професор кафедри педагогіки

посада

tl.antonenko@gmail.com

електронна адреса

+38-0990520513

телефон

месенджер

за розкладом

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Мета курсу - сформувати у аспірантів цілісне уявлення про сучасні трансформації в освіті під впливом глобалізаційних процесів, розвинути здатність до критичного аналізу глобальних освітніх тенденцій, національних стратегій та міжкультурних викликів у галузі освіти.

Завдання дисципліни:

- розкрити сутність і форми глобалізації та її вплив на освіту;
- дослідити основні теорії глобалізації у контексті освіти;
- розуміти ключові тенденції глобального освітнього розвитку (інтернаціоналізація, цифровізація, транснаціональна мобільність, глобальні освітні рейтинги);
- ознайомити з освітніми моделями різних країн в умовах глобалізації;
- усвідомлювати ризики та суперечності глобалізації освіти (уніфікація змісту, втрата культурної ідентичності, цифрова нерівність).

Результати навчання: Знати:

- основні напрями трансформації освіти в умовах глобалізації.
- теоретичні підходи до інтерпретації глобалізації в освітній науці;
- роль міжнародних організацій у формуванні глобальної освітньої політики (ЮНЕСКО, ОЕСР, Світовий банк, ЄС).
- основні положення розвитку та функціонування вітчизняної та зарубіжних систем освіти;
- тенденції інтернаціоналізації освіти (академічна мобільність, спільні освітні програми, визнання кваліфікацій);
- стратегії побудови сучасних знань в світі

Вміти:

- аналізувати глобальні освітні процеси з наукової та критичної точки зору;
- порівнювати національні освітні системи та їх стратегії в умовах глобалізації;
- визначати вплив глобальних тенденцій на національну освітню політику;
- застосовувати сучасні методи дослідження до вивчення глобалізаційних змін у сфері освіти;
- використовувати цифрові та міжнародні ресурси для підвищення якості освітнього процесу.
- аргументовано формулювати пропозиції щодо удосконалення вітчизняної системи освіти із врахуванням досвіду зарубіжних освітніх систем;
- прогнозувати вплив позитивного зарубіжного досвіду на розвиток вітчизняної системи освіти.

Передумови до початку вивчення:

Для опанування дисципліни «Розвиток освіти в умовах глобалізації» необхідні знання з дисциплін: «Історія педагогіки та компаративна педагогіка».

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Глобалізаційні та інтеграційні процеси в освіті.	2/0/2	Глобалізація як процес всесвітньої культурної інтеграції. Етапи інтернаціоналізації вищої школи. Глобалізація освіти - закономірна складова загальної глобалізації. Основні ознаки глобалізації вищої освіти. Методи глобальної освіти. Процес світової та європейської інтеграції у сфері освіти. Запровадження кредитної системи.	Участь в обговоренні. Індивідуальні завдання

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			Контроль якості освіти. Забезпечення привабливості систем освіти.	
2.	Особливості трансформації освіти в епоху глобалізації	2/0/2	Інтелектуальний капітал (знання, інтелект, інформація) важливий актив сучасного світового економічного ринку. Фактори трансформації освіти. Характеристика рис навчально-виховного процесу сьогодення (модульність, адаптивність, гнучкість, економічна ефективність, зорієнтованість на споживача). Напрями трансформації освіти в епоху глобалізації.	Участь в обговоренні Індивідуальні завдання
3.	Глобалізація як чинник впливу на освітній простір.	2/0/2	Сучасний освітній простір. Моделі глобальної освіти. Освітня діяльність ЮНЕСКО, ЄС та їх інституцій. Професія вчителя у глобальному співтоваристві. Глобалізація освіти та її наслідки.	Участь в обговоренні Індивідуальні завдання
4.	Комп'ютеризація та інформатизація суспільства – ознаки глобалізації.	2/0/2	Інформаційний глобалізм. Характеристика дистанційних форм навчання. Роль викладача при дистанційній формі навчання. Індивідуальна освітня траєкторія. Особливості колективної творчої праці. Набуття цінностей освіти.	Участь в обговоренні Індивідуальні завдання
5.	Основні тенденції розвитку сучасної освіти	2/0/2	Різноманітність освітніх систем різних країн. Зв'язок освіти як цивілізаційного механізму з перспективою переходу людства до сталого розвитку. Зміна освітньо-цивілізаційних парадигм, (перехід від освітньо-педагогічної формації «освіти» і «освітніх послуг» до формації «освітнього товариства»). Концепція освіти впродовж життя: реалії та потреби.	Участь в обговоренні Індивідуальні завдання
6.	Суперечності глобального освітнього простору	2/0/2	Характеристика глобального освітнього простору. «Західний» і «не-західний» (ісламський, китайський), східноєвропейський шляхи цивілізаційного розвитку. Глобальна освіта - могутній засіб впливу на особистість. Глобально-орієнтована освіта - перехід до свідомого передбачення і співпричетності.	Участь в обговоренні Індивідуальні завдання
7.	Інтеграція української освіти до світового освітнього простору	2/0/2	Внутрішні та зовнішні виклики, що постали перед освітою. Завдання освіти в сучасних умовах -	Участь в обговоренні

№	Тема	Години (Л/Б/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			збереження історично зумовленої самобутності української нації. Характеристика Національної рамки кваліфікацій (НРК). Освітня політика в Україні. Характеристика проектного підходу до управління освітою в Україні.	Індивідуальні завдання

Рекомендована література Базова

1. Андріяш В.І. Державна етнополітика України в умовах глобалізації, монографія. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. -328 с.
2. Андрущенко В.П. Організоване суспільство. Проблема організації та суспільної самоорганізації в період радикальних трансформацій в Україні на рубежі століть: Досвід соціально-філософського аналізу [Текст] / Андрущенко В.П. – К.: ТОВ «Атлант ЮЕмСі», 2005. – 498 с.
3. Біла книга національної освіти України / Т. Ф. Алексеєнко, В. М. Аніщенко, Г. О. Балл [та ін.]; за ред.акад. В. Г. Кременя; НАПН України – Київ: Інформ.системи, 2010. – 342 с.
4. Воронкова В.Г. Теоретико-методологічні засади розвитку сучасного соціуму в контексті синергетичної глобалізації //Гуманітарний вісник ЗДІА, 2012. - № 50, с. 21 – 34.
5. Дзвінчук Д.І. Освіта в історико-філософському вимірі: тенденції розвитку та управління [Текст]: Монографія / Д.І. Дзвінчук. – К.: ЗАТ «Нічлава», 2006. – 378 с
6. Єрмаков І. Педагогіка життєтворчості: орієнтири для ХХІ століття. Кроки до компетентності та інтеграції в суспільство / І. Єрмаков.– К., 2000. – С. 18
7. Каленюк І. С. Економіка освіти / І. С. Каленюк. – К., 2003.
8. Квек М. Університет і держава: вивчення глобальних трансформацій/ М. Квек / Пер. з англ. Т. Цимбала. – Київ: Таксон, 2009. – 380 с.
9. Кремень В. Г. Філософія людиноцентризму в освітньому просторі / В. Г. Кремень. – [2-е вид.]. – К.: Т-во «Знання» України, 2010. – 520 с.
10. Кремень В. Г. Філософія національної ідеї. Людина. Освіта. Соціум / В. Г. Кремень. – К.: Грамота, 2007. – 576.
11. Кремень В.Г. Освіта і наука України: шляхи модернізації (Факти, роздуми, перспективи) [Текст] / В.Г. Кремень. – К.: Грамота, 2003. – 216 с.
12. Михайлович В. А. Мультиверсум / В. А. Михайлович // Філософський альманах, 2008 – [електр. ресурс]. – режим доступу: <http://www.dspace.nbuv.gov.ua>
13. Огнев'юк В. О. Багатомірна людина. Епоха трансформацій. Освіта / В. О. Огнев'юк// Матеріали Міжнародної наук.-практ. конференції 13-15 грудня 2012 р. «Розвиток особистості в умовах трансформаційного суспільства». — Київ: Київ. ун-т ім. Б.Грінченка, 2012. — С.7–14.
14. Огнев'юк В. О. Освіта у вимірі сучасної демографії / В. О. Огнев'юк // Педагогічна і психологічна науки в Україні. Збірник наукових праць до 15-річчя АПН України у 5 томах / Том 1. Теорія та історія педагогіки. – К.: «Педагогічна думка», 2007. – 360 с.
15. Освітологія: витоки наукового напрямку: Монографія / За ред. В. О. Огнев'юка; Авт. кол.: В. О. Огнев'юк, С. О. Сисоєва, Л. Л. Хоружа, І. В. Соколова, О. М. Кузьменко, О. О. Мороз. – К.: ВП «Едельвейс», 2012. – 336 с.
16. Плавич В.П. Становлення нової освітньої парадигми ХХІ ст. [Текст]: Монографія / В.П. Плавич. – Одеса: Астропринт, 2005. – 120 с.
17. Романенко М. І. Освітня парадигма: генезис ідей та систем/ М. І. Романенко — Дніпропетровськ: Промінь, 2000. — 160 с.

18. Сисоєва С.О. Освіта як об'єкт дослідження / С. О. Сисоєва // Шлях освіти: науковометодичний журнал. – К.: Міністерство освіти і науки України, Національна академія педагогічних наук України, Асоціація працівників гімназій і ліцеїв України. – 2011. – № 2 – 48 с. – С. 5 – 11.
19. Скотна Н. Сутність глобалізації та її вплив на розвиток вищої освіти в Україні / Н. Скотна // Людинознавчі студії. Сер.: Філософія. – 2012. – №. 26. – С. 71–83.

Допоміжна

1. Указ Президента України 344/2013 від 25 червня 2013р. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року.
2. Національна доктрина розвитку освіти України у XXI ст. – К., 2001
3. Кремень В. Філософія освіти XXI ст. / В.Кремень // Персонал. – 2003. – № 1. – С. 8.
4. Касярум Н. Освітній простір: становлення поняття / Н. Касярум // Витоки педагогічної майстерності. – 2013. – Вип. 12– С.107– 113.
5. Колот А. М. Глобалізація економіки та її вплив на соціально-трудову сферу / А. М. Колот // Україна: Аспекти праці. – № 3. – С. 23.
6. Рибалкін О. Яка реформа потрібна вищій школі? [Електронний ресурс] // Сайт освітнього порталу. – Режим доступу: <http://www.osvita.org.ua/>.
7. Шоста рамкова програма Комісії Європейського Союзу [Електронний ресурс] // Інформаційний сайт Міжнародного наукового центру технології програмування ТЕХНОСОФТ Державного комітету зв'язку та інформатизації України. – Режим доступу: <http://www.tehnosoft.kiev.ua/ist/>.

Методичне забезпечення

1. Текст лекцій

Оцінювання курсу

Розподіл балів для
денної форми навчання

Інструменти і завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	30
Завдання до самостійної роботи	45
залік	25
Разом	100

Розподіл балів для заочної форми навчання

Виконання семінарських (практичних) завдань	22
Самостійна робота	50
залік	28
Усього	100 балів

Шкала оцінювання

		Оцінка за національною шкалою
--	--	-------------------------------

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Аспірант може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу аспіранту можуть бути перезараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

Під час виконання завдань аспірант має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Поведінка в аудиторії:

На заняття аспіранти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час занять студенти:

- не вживають їжу та жувальну гумку;
- не залишають аудиторію без дозволу викладача;
- не заважають викладачу проводити заняття.

Під час контролю знань аспіранти:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.